

Yoğun Bakım İnfeksiyonları

Genel Yoğun Bakım Ünitesinde Artan *Acinetobacter* Üremelerinin İrdelenmesi

Gül DURMUŞ¹, Esra ÇAKIR GÖKÇEN², Salihe ERYILMAZ²

¹ Şevket Yılmaz Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İnfeksiyon Hastalıkları Kliniği, Bursa

² Şevket Yılmaz Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İnfeksiyon Kontrol Komitesi, Bursa

Soru(n)

Genel yoğun bakım ünitesinde artan *Acinetobacter baumannii* üremeleri konusunda ne yapabiliriz?

Olay/Olgu

Genel yoğun bakım ünitesinde Ekim 2012-Eylül 2013 tarihleri arasında hastane infeksiyonu tanısıyla izlenen 49 hasta ve bu hastalardan izole edilen *A. baumannii* suşları çalışmaya alınmıştır. Son bir yıl içinde genel yoğun bakım ünitesinde *A. baumannii*'ye bağlı hastane infeksiyonlarının artması nedeniyle bu bakterinin antibiyotik duyarlılığı ve hastalara ait özelliklerin geriye dönük irdelenmesi amaçlanmıştır.

2012 yılı Ekim-Aralık aylarında genel yoğun bakım ünitesindeki üremelerin %35'ini, 2013 yılı Ocak-Mart aylarında %21'ini, Nisan-Haziran aylarında %42'sini ve Temmuz-Eylül aylarında ise %69'unu *Acinetobacter* suşları oluşturmuştur. Servis ve invaziv araç ilişkili infeksiyon hızlarında artış görülmemiştir. Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında infeksiyon hızları %50 percentilin altında seyretmiştir.

Çalışmaya alınan 49 hastanın 27 (%55)'si erkek, 22 (%45)'si kadın, yaş ortalamaları 66.71 ± 17.04 yıl olarak saptanmıştır. En sık altta yatan hastalıklar; serebrovasküler hastalık (%35), kardiyak hastalık (%29), böbrek hastalığı (%24.5) endokrinolojik hastalık (%20.4) ve solunum sistemi hastalıklarıdır (%12). Olası risk faktörleri olarak en sık; santral venöz kateter (%92), üriner kateter (%92), entübasyon (%86), mekanik ventilasyon (%84), enteral beslenme (%84), antiasit kullanımı (%77) ve nazogastrik sonda uygulaması (%75.5) tespit edilmiştir.

Çalışmamızda *A. baumannii* suşlarının %49'u kan, %46.9'u solunum sistemi, %2'si yara yeri ve %2'si beyin omurilik sıvısından izole edilmiştir. Bu suşlarda çoklu ilaç direnci saptanmış ve en etkili antibiyotiğin kolistin olduğu görülmüştür.

Ne Yapıldı?/Ne Yapılmış?

Genel yoğun bakım ünitesinde temizlik, dezenfeksiyon ve sterilizasyon kurallarına uyulup uyulmadığı düzenli olarak denetlendi, eksiklik görülen konularda infeksiyon kontrol hemşiresi ve hekimi tarafından eğitimler verildi. El hijyeni ve izolasyon kurallarına yeterince uyulmadığı görüldü. Bu konularda verilen eğitimler tekrarlandı, el hijyeninin önemi anlatılmaya çalışıldı. Ancak el antiseptik kullanımı ve el hijyeni uyum oranlarında beklenen artış görülmedi. 2012 yılı Ekim-Aralık aylarında genel yoğun bakım ünitesinde el hijyeni uyum oranları %70, 2013 yılı Ocak-Mart aylarında %62, Nisan-Haziran aylarında %62 ve Temmuz-Eylül aylarında ise %59 olarak saptandı.

Yorum/Öneri/Tartışılması İstenen Konu

Genel yoğun bakım ünitesinin sorumlu hemşiresi beş ay önce doğum iznine ayrılmış ve yerine başka bir hemşire görevlendirilmiştir. Bu durum birim çalışanlarında uyum eksikliği yaratmış olabilir. El hijyeni uyum oranları gittikçe düşmüş ve izolasyon önlemleri yeterince sağlanamamıştır.

Günümüzde *A. baumannii* infeksiyonlarının tedavisi için yeni ve daha etkili antibiyotiklere gereksinim vardır. Tedavideki güçlükler nedeniyle *Acinetobacter* infeksiyonlarının mücadelesinde, hastane infeksiyon kontrol önlemlerine uyumun artırılarak yeni infeksiyonların engellenmesinin en önemli çözüm olduğu düşünülmüştür.

Tablo 1. *A. baumannii*'nin antibiyotik duyarlılığı

Antibiyotik	Hasta sayısı	%
Amikasin	6	12.2
Gentamisin	13	26.5
Seftazidim	2	4
Seftriakson	2	4
Piperasilin-tazobaktam	3	6
İmipenem	2	4
Meropenem	2	4
Siprofloksasin	2	4
Levofloksasin	2	4
Tigesiklin	48	98
Kolistin	49	100
Trimetoprim-sülfametoksazol	7	14.3